

Beszámoló a Berzsenyi Dániel Megyei és Városi Könyvtár 2014. évi munkájáról

Szombathely, Dr. Antall József tér 1.

Nagy Éva

2015. február 26.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2.
Szervezeti kérdések	3.
Könyvtári szolgáltatások és a működés bemutatása	3.
• Gyűjteményszervezés	3.
• Tájékoztató szolgáltatások	6.
• Könyvtári szolgáltatások és infrastruktúra	7.
• Könyvtárhasználat bemutatása	9.
• Elektronikus könyvtár, digitalizálás, e-infrastruktúra	10.
Megvalósult pályázatok, fejlesztések	12.
Képzés, menedzsment, közművelődés, PR	13.
• Képzés, továbbképzés	13.
• Menedzsment	13.
• Minőségirányítás	14.
• Rendezvények	14.
• Kiadványok, szakmai publikációk	16.
Megyei könyvtár területi feladatai, statisztika	18.
• Kötelezpéldányok, ODR	18.
• Területi ellátó munka	20.
• KSZR	21.
• Nemzetiségi könyvtári ellátás	22.
• Statisztikai feladatok és adatszolgáltatás	
Munkaterven kívüli feladatok	22.
Gazdálkodás, vagyonkezelés	22.
Partnerség, önkéntesség	24.
Mellékletek: A BDMVK szervezeti ábrája	1-2

1. Bevezetés

A Berzsényi Dániel Könyvtár életében jelentős mérföldkő volt Pallósiné Dr. Toldi Márta könyvtárigazgató vezetői megbízásának lezárulása és nyugdíjba vonulása. A könyvtár vezetésével töltött 20 év alatt intézménye élén megerősítette a minőségi szolgáltatásokat, modernizációs fejlesztéseket tervezett és valósított meg. A könyvtár épületének 2002-es felújítása és bővítése példaszerű szakmai programja alapján teljesült. A megújult intézmény a város lakói által kedvelt és látogatott kulturális színtér, ahol a napi szolgáltatásokon túl számos értékes könyves programot, kiállítást, rendezvényt valósított meg munkatársai segítségével. Sikeres TIOP és TÁMOP pályázatok segítségével, tervei alapján teljessé vált a könyvtár honlap családja, kiépültek a virtuális szolgáltatások, lehetővé vált a Berzsényi Dániel Könyvtár 24 órás elérése.

Második évet zárt a sikeres megyeszintű városi könyvtári együttműködéssel működő Kistelepülési Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer, örömeinkre az utolsó két ellátatlan települést, Iklanberényt és Zsennyét is sikerült a szolgáltatást igénybevevő községek körébe vonni, valamint egy korábban nyilvános könyvtárként működő intézmény önkormányzata is igényelte együttműködési megállapodásban az ellátást. Ezzel 198-ra nőtt a rendszerben résztvevők száma.

Az év legsikeresebb rendezvénysorozata a **100 éves Savaria Szálló** köré szerveződött. Az évforduló kapcsán példátlan együttműködés jött létre a Berzsényi Dániel Könyvtár és a Vasi Múzeumbarát Egylet között. November 15-én a Van egy jó sztorim a Savaria Szállóról című kerekasztal-beszélgetésen rekord számú érdeklődő vett részt. Ez alkalomból nyílt meg a Minden, ami Nagyszálló – 100 év történetét képekben bemutató kiállítás.

1.1. Az év során történt meghatározó jelentőségű változások

A könyvtár vezetésében bekövetkezett változás a működésben nem okozott jelentősebb fennakadást, mert az eddigi szakmai igazgatóhelyettes pályázatát fogadta el a fenntartó. Az átadás zökkenőmentesen történt meg, az új szervezet felállt, a munkakörök módosítása megtörtént.

A könyvtár 2002 óta működő számítógépes hálózatának felújítására és ezzel egy időben az integrált szoftver új verziójának telepítésére is sor került az augusztusi nyári szünet idején. A korábbiakban megszokott 2 hét leállás helyett 3 hétig szünetelt a szolgáltatás, beleértve a távolról elérhető 24 órás rendelkezésre állást is. A szolgáltatás nélküli napok így öttel növekedtek, ami a forgalmi adatokban is tetten érhető. A folyamatosan magas igénybevétel ellenére emiatt mutatnak csekély visszaesést az adatok.

1.2. A 2014. évi főbb munkatervi pontok teljesülése

Munkatervünk szolgáltatásokhoz kapcsolódó teljesítéséről a beszámoló feladat-szerkezete szerint adunk számot. Átfogóan azt mondhatjuk, hogy a munkaterv teljesítése döntően sikeres volt.

Az év során folyamatos munkát adott a 3.2.12-12/1-2012-0001 TÁMOP pályázat, lezárult a 3.2.4. A-11/1-2012-0045 kódszámú, szintén TÁMOP pályázat, továbbá a részlegek végezték két korábbi pályázat fenntartási időszakának rájuk jutó feladatait (TÁMOP-3.2.4/08/1-2009-0031. és TIOP-1.2.3/09/1-2009-0021).

Az Életünk 2014-ben visszaállt a korábbi, évi 10 megjelenésre, melyből az első szám összevontan jelent meg. Pályázati támogatással látott napvilágot a folyóirat 10. holokauszt emlékszáma (Miniszterelnökség „Civil Alap – 2014. pályázati alapprogram” 600 000 forint).

2. Szervezeti kérdések

2.1. Szervezeti, személyi változások, szervezeti ábra

A fenntartó által kiírt könyvtárvezetői pályázat sikeres volt, Szombathely Megyei Jogú Város önkormányzata Nagy Éva szakmai igazgatóhelyettest bízta meg az intézmény vezetésével 2019. június 30-ig.

A könyvtárigazgató, a fenntartó Szombathely Megyei Jogú Város egyetértésével az Állománybeszerző és feltáró csoport vezetőjét, Dr. Baráthné Molnár Mónikát nevezte ki a könyvtárigazgató szakmai igazgatóhelyettesnek. Az Olvasószolgálati osztály vezetésére (korábban a jelenlegi igazgató vezette) Horváthné Kupi Ildikó kapott megbízást. A könyvtári szervezetben történt változásokat rögzítettük a módosításra beadott Szervezeti és Működési Szabályzatban. Szervezeti ábrát ld. 1-2 mell.

A 368/2011. (XII. 31.) Korm. r. és a 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet életbe lépése nyomán változtatásra kerültek a gazdálkodáshoz, könyv- és számvitelhez kapcsolódó SZMSZ mellékletek.

2.2. Az intézmény alapdokumentumaiban történt változások

A 2013-ban hatályba lépett Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására került sor a jogszabályi változások, valamint a számlavezető bank és a könyvtár felső vezetésében történt változások miatt. A 2014 decemberében módosított dokumentumot Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése Jogi és Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 30/2015. (XII. 27.) JTKB számú határozatában foglalt javaslata alapján Dr. Puskás Tivadar 2015. február 16-án jóváhagyta. Frissítettük a Könyvtárhasználati szabályzatot és az SZMSZ gazdálkodási mellékleteit.

3. A könyvtári szolgáltatások és a működés bemutatása

3.1. Gyűjteményszervezés – állományépítés (az adatok a pénzügyi beszámolóból származnak nettó módon)

Megyei-városi könyvtár (KSZR nélkül)

	2014. terv	2014. tény	változás %-ban előző évhez (2013) képest
gyarapítási összeg (eFt)	20 098	16 436*	86 % (2013:19172)**
ebből könyv (eFt)	14 000	11 651	93 % (2013:12517)
ebből folyóirat (eFt)	3 598	3 425	90 % (2013:3786)
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum (eFt)	2 500	1 360	47 % (2013:2869)

gyarapodás (db)	10 000	10 099	120 % (2013:8420)
ebből kötelesepéldány (db)	150	206	175 % (2013:118)
ebből nemzetiségi dokumentum (db)	200	125***	42 % (2013:296)
megyei könyvtár által digitalizált dokumentumok száma (– könyvtári egység)		1 könyv 5 publikáció 512 aprónyomtatvány: 1 205 p.	könyv: 100% publikáció: - 619 aprónyomtatvány 1 854 p.

*Kötelezettségvállalással terhelt összeg a 2014. évi terv és tény közötti különbözet. A tervezett gyarapítási összeghez képest történt csökkenés betudható a számítógépes rendszerünk 2014. évi átalakításának és az ezzel járó több mint egy hónapos akadozó integrált rendszeri működésnek, majd a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. negyedik negyedévi hiányos teljesítésének, amelynek következtében a rendelt művek nem vagy nagyon hiányosan érkeztek meg. Ezen túl az sem elhanyagolható tény, hogy a bedolgozandó dokumentumok száma erőteljesen megnövekedett (1679 egységgel több az előző évhez képest. Ezen kívül a KSZR keretből vásárolt kiadványokból a csoporton került bedolgozásra további 5590 dokumentumegység), továbbá az állományfeltáró csoport egyre kisebb létszáma is figyelembe veendő tényező (egy kollégánk 2014-es nyugdíjazása folytán két hatóság és három fő nyolcórás munkavállaló tevékenykedik az állományfejlesztő és –feltáró csoportnál, a csoportvezető egyben igazgatóhelyettesi feladatokat is ellát).

**A 2013. évi adat a mozgókönyvtári állománybeszerzést is tartalmazta. A 2014-es mozgó gyarapodás a KSZR beszámoló részét képezi.

***A beszerzett nemzetiségi dokumentumok számának csökkenését az előző év NKA pályázati keretének hiánya okozta, továbbá az is közrejátszott, hogy az Országos Idegennyelvű Könyvtárból rendelt kiadványok teljes köre nem érkezett meg.

2014-ben az egyedi nyilvántartásba vett könyvtári gyűjtemény bruttó **24 956 e Ft** értékben gyarapodott vásárlás, ajándék, csere és kötelezpéldány révén. (Ezen érték magában foglalja a 2014-ben bekötött folyóiratok gyűjteményi értékét, de nem tartalmazza a kurrens folyóiratokat.)

A *központi könyvtár* beszerzési kerete és az egyéb források 9 198 egységnyi gyarapodást eredményeztek (ebből egyebek mellett könyv 7 981, CD 144, MP3 24, DVD 309 egység volt). A *városi fiókkönyvtári* növekedés 776 egység volt. 2014 januárjában a Márai-program harmadik ütemének keretében a központi könyvtár és a fiókok 234 könyvvel, 2 CD-vel és 3 MP3 dokumentummal bővültek. A Márai-program negyedik ütemében – ajándék címen – a központi könyvtár, a fiókkönyvtárak és a mozgókönyvtári ellátási rendszer számára elkönyvelhettünk összesen 353 egységnyi gyarapodást, emellett 2 465 egységnyi NKA könyvtámogatásban is részesültünk.

A központi könyvtár és fiókkönyvtárai számára **3 611 e Ft** értékű (303 db = 247 cím) **kurrens periodikum előfizetése** történt nyomtatott és 4 cím (Magyar Orvosi Bibliográfia, Jogtár, Évfordulónaptár, A magyar közélet kézikönyve) elektronikus formában.

Az év során a központi könyvtár és a fiókkönyvtárak gyűjteményéből **4 843** dokumentumegységet vontunk ki. A térségi ellátásra szolgáló állományt **812** kötet elavult és elhasználdott dokumentummal csökkentettük. (Együtt **5 655** kötet.)

2013-ban megvalósult *A Berzsenyi Dániel Könyvtár nem formális képzést támogató szolgáltatásainak fejlesztése* c. TÁMOP 3.2.4.A-11/1-2012-0045 sz. pályázat keretében a könyvtár gyűjteményében található könyvek cédulakatalógusai retrospektív konverziójának második üteme (rekordforrás az OLIB-ban: Retrokonverzió 2013). A pályázat utánkötéseként – a 2014. évi munkatervben megfogalmazottak közül kiemelt feladatként – megtörtént 305 katalógusrekord rögzítése 2014.01.01 – 2014.12.31. között, továbbá ezen időszakon belül 653 rekord módosítására is sor került. Rögzítve lettek a gyermekkönyvtári szabadpolcos és az olvasótermi többkötetes művek, illetve évkönyvek bibliográfiai rekordjai. Módosításra pedig duplumpéldányok felvezetésekor került sor, valamint egyéb alapadatok javításakor. A T-Systems által leválogatott – a retrospektív konverzió után visszamaradt – nagybetűs rekordok számát is csökkentettük az adatbázis folyamatos ellenőrzésével.

A 2012 februárjában zárult TÁMOP-3-2-4-08/1-2009-0031 retrospektív konverzió fenntartási időszakában 2014.01.01. és 2014.12.31. között 1025 „Retrospektív 2011” rekordforrású tételt javítottunk, emellett 258 rekordot rögzítettünk újként az adatbázisba. Feladatunk volt a visszamaradt központi raktári dokumentumok példány-hozzárendelése, évkönyvek, kolligátumok, többkötetes, illetve gyűjteményes művek, térképek feltárása, a kötetekhez

kapcsolódó analitikus rekordok elkészítése. A pszichológia területén lévő elmaradásunkat (1 katalógusfióknyi) is megszüntettük, az 1850 előtti muzeális könyvtári dokumentumok OLIB-ban való rögzítéséhez is hozzáfogtunk.

A MOKKA-ba exportáltunk 581 retrokonverziós bibliográfiai rekordot.

A könyvtári állomány friss gyarapódásainak online MOKKA exportja is folyamatosan történik, 2014 augusztusától decemberéig a rekordküldés szünetelt az OLIB 8.2-es verziójának bevezetése miatt. A T-Systems munkatársai upgrade-kor feltelepítették a programot, de tesztelés hiányában nem engedélyezték a feltöltést. A teszt rekordok elküldésének sikeres betöltését követően 2015 februárjában lett engedélyezve ismételen a rendszerünkben a felküldés (2014-ben felküldött monografikus könyv: 2 124, többkötetes 33, kötet 77).

A Magyar Országos Közös Katalógus online elérhető adatbázisának kereshető adatai között 2015. február 9-i állapot szerint összesen **179 938** találat létezik a forrás = Berzsényi Dániel Könyvtár keresés eredményeként.

2014-ben is havi rendszerességgel, ütemezetten végeztük az OLIB rendszer alapadatainak folyamatos javítását. Ennek keretében bármely bibliográfiai rekord – amely az állományfejlesztő és -feltáró csoporton dolgozó, katalógizálásban jártas munkatárs látókörébe kerül – revíziója megvalósul. Figyelünk a személynevek, a szerzőségi típusok, a testületi nevek, a kiadók, a megjelenési helyek, a sorozatok egységesítésére. Már számos helytelen ismétlődést szüntettünk meg. A kurrens munkánk során is nagy hangsúlyt fektetünk a különböző névformák megfelelő rögzítésére, deduplikálására, a személyneveknél pedig törekszünk az almezők kitöltésére is. Az egységesítés szempontját tartjuk elsődlegesnek mind a Kello-tól áttöltött bibliográfiai leírások javításakor, mind az általunk készített címleírások elkészítésekor is. 2014-től lehetőség van az ETO-jelzetek deduplikálására is, megkönnyítve a szakozó kolléga munkáját, lehetővé téve a szakszámok közötti redundancia mielőbbi kiküszöbölését.

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága

A TÁMOP 3.2.4/08/1 pályázati konstrukcióban elnyert összeggel a könyvtár gyűjteményében található könyvek cédulakatalógusainak retrospektív konverziója során 83 450 katalógus-rekord rögzítését vállaltuk és teljesítettük 2010.06.01 – 2012.02. 28. között. *A Berzsényi Dániel Könyvtár nem formális képzést támogató szolgáltatásainak fejlesztése* c. TÁMOP 3.2.4. A-11/1-2012-0045 sz. pályázata retrospektív katalóguskonverziójának részeként 2013-ban 30 000 rekordot meghaladó rögzítés teljesült.

Az elektronikusan még fel nem tárt gyűjteményrészek a következők: a 45 615 egységet számláló zenei gyűjtemény állományából kb. 2 000 kotta retrospektív konverzióját kell elvégeznünk, a Savariensia Gyűjteményből (17 298 egység) megközelítőleg 5 000 dokumentum vár még az OLIB adatbázisban a teljes bibliográfiai leírás elkészítésére. A muzeális könyvtári dokumentumok 1 500 körüli állományának 90 %-a gépre vitt tétel, a 10 %-nyi részét kell még a régi nyomtatványok bibliográfiai leírásának magyarországi szabályzata alapján elkészítenünk. A központi raktár 28 626 egységéből az OLIB-ban való rögzítésre, illetve kiegészítésre vár még kb. 1 500 raktári lap (többkötetes, gyűjteményes művek, térképek). Az egyedileg nyilvántartott (könyv, időszaki kiadvány, hangzó dok., elektronikus dok., kotta, térkép, mikrofilm) dokumentumok közül a mikrofilmek (1 156) nem, a folyóirattári (33 141) gyűjtemény pedig 2003-tól hiánytalanul szerepel az adatbázisban. <http://www.bdmk.hu/Folyoirat> címen a honlapunkon keresztül megoldott ez utóbbi gyűjteményrészelekről az olvasók tájékoztatása.

A központi könyvtári állomány elektronikus feldolgozottsági szintje (a 2000-től folyamatosan gépre vitt fiókkönyvtári állomány nélkül) 97 %.

Dokumentumvédelem

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumához benyújtott pályázatunk (száma: 3511/3752) a korábbi évekhez hasonlóan ismét eredményes volt, így az elnyert 110 000 Ft vissza nem térítendő támogatásnak köszönhetően 2014-ben a Vas megyei Lapok című újság 1875-ből származó szórványszámainak (47-52., 74., 80-86., 100., 102-103. számainak összesen 34 lapja) **restaurálására** kerülhetett sor.

A munkát az ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft. végezte.

Állományvédelmi okokból az újonnan beszerzett könyv és CD dokumentumokat mágnescsíkkal láttuk el az esetleges eltulajdonítás megelőzése érdekében (kb. 8 000 dokumentum).

A kötetzeti műhelyben a 2013. évi időszaki kiadványok 80%-ának kötése valósult meg.

Nemzetközi kiadványcserét bonyolítottunk az érvényben lévő kulturális egyezmények alapján:

- Burgenländische Landesbibliothek, Eisenstadt – megkaptuk tőlük a Burgenländische Heimatblätter című időszaki kiadványt
- Pokrajinska in Studijska Knjiznica, Murska Sobota – 2014-ben előfizettük számukra a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, a Nők Lapja (2 példány), a Családi Lap (2 példány), a Könyvtári Levelező/lap, a Digitális Fotómagazin című folyóiratokat, ezen kívül még a Vasi Honismereti és Helytörténeti Közleményeket küldtük el, továbbá 177 300 Ft értékben vásároltunk számukra könyveket a tőlük kapott kiadványokért cserébe.

A mozgókönyvtári, illetve a nemzetiségi ellátás céljára beszerzett új dokumentumokat folyamatosan dolgoztuk fel a könyvtár integrált rendszerében (OLIB 7.5.0, 2014 szeptemberétől az OLIB 8.2 rendszerben), a központi könyvtárétól eltérő vonalkóddal és státusz/lelőhely hozzárendeléssel.

3.2. Tájékoztatószolgálat, tájékoztató eszközök

A könyvtárban két olvasóteremben fogadjuk az elmélyült tanulási, kutatási igényekkel érkezőket. Az általános olvasóteremben a legfontosabb kézikönyvek és a szakfolyóiratok a teljes nyitva tartási időben helyben használhatók. A tájékoztató munkát az itt elhelyezett három számítógépen használható adatbázisok segítik. Ezek a gépeken az internet használat csak könyvtári adatbázisok, illetve a tájékoztatáshoz szükséges információforrások igénybevételére korlátozódhat. Az ilyen célú géphasználat – szabadon hozzáférhető forrásokból – ingyenes.

A helyismereti olvasóteremben szabadpolcon elhelyezett dokumentum (a kurrens lapokon és a válogatott helyi vonatkozású kézikönyveken kívül) nem található. A katalógusok alapján szabályosan, névvel ellátott kéri lapon igényelhető a raktárból – kizárólagosan helyben használatra – helyismereti dokumentum. Eredeti időszaki kiadvány csak abban az esetben adható ki használatra, ha nincsen mikrofilmezett, illetve folyóirattári változata. Minden helyismereti dokumentum kizárólag a biztonsági kamerával ellátott Savariensia olvasóteremben használható.

A gyermekkönyvtárban az olvasóterem csupán bútorokkal jelzetten különül el az egyéb funkciójú terektől, ezt a helyszínt elsősorban olyan foglalkozásokhoz használjuk, amelyeknél

a kézikönyvek szerepét hangsúlyozzuk. A részleg egyéb rendezvényei túlnyomó többségben a rendezvényszobában történnek.

A **Zenemű- és médiatárban** a helyben használható hangzó dokumentumok és kézikönyvek alkotják az olvasótermi gyűjteményt. Igénybevételük az elmúlt évtizedben évről évre csökken, fordított arányban az otthonok eszközellátottságának növekedésével. Az érdeklődés hiánya miatt megfontolandó a stúdió elavult berendezéseinek és a válogatást segítő lejátszóhelyek technikai eszközeinek javítása, ill. cseréje.

Könyvtárat és a szolgáltatásokat bemutató látogatások rendszeresek minden korosztály részére. 2014-ben a 14 év alattiak körében a *Pincétől a padlásig* címmel szervezett könyvtárismertető túrán 22 csoport 570 tagja vehetett részt. 14 éven felüliek, közöttük középiskolások és felnőttek egyaránt 14 alkalommal, 142 résztvevővel ismerkedhettek az intézmény által nyújtott lehetőségekkel és a gyűjteménnyel.

3.3. Könyvtári szolgáltatások és a működtetésükhöz szükséges infrastruktúra

Központi könyvtár

	Földszinti hírlapolvasó	Kölcsönzőtér, zenemű- és médiatár, olvasóterem	Gyermekkönyvtár
Hétfő	8 – 19 óráig	12 – 19 óráig	12 – 18 óráig
Kedd	8 – 19 óráig	10 – 19 óráig	10 – 18 óráig
Szerda	8 – 19 óráig	10 – 19 óráig	10 – 18 óráig
Csütörtök	8 – 19 óráig	10 – 19 óráig	10 – 18 óráig
Péntek	8 – 19 óráig	10 – 19 óráig	10 – 18 óráig
Szombat	8 – 17 óráig	10 – 17 óráig	10 – 17 óráig

Információs infrastruktúra

- 96 számítógép (ebből 44 áll a használók rendelkezésére, ebből internetes 23)
- 3 projektor, 7 fénymásoló, 18 nyomtató.

Az év során a számítógépes infrastruktúra server oldali részét átalakítottuk, egy részét felújítottuk.

Az integrált könyvtári rendszer upgrade-t elvégeztük. Az upgrade-hez kapcsolódóan a felhasználói számítógépek egy részét újakra cseréltük.

A helyben igénybe vehető szolgáltatások közül az internet használatot vezérlő szoftver upgrade-e is aktuálissá vált 2014-ben.

Fiókkönyvtárak

Hunyadi úti fiókkönyvtár/ 1 fő osztott munkakörben dolgozó könyvtárkezelő

Nyitva tartás

kedd	13 - 17 óráig
szerda	13 - 17 óráig

Információs infrastruktúra: 1 db számítógép mobil internettel

Jáki úti fiókkönyvtár / 1 fő osztott munkakörben dolgozó könyvtáros**Nyitva tartás**

kedd	13 - 17 óráig
szerda	13 - 18 óráig
péntek	13 - 17 óráig
szombat	13 - 17 óráig

Információs infrastruktúra: 3 számítógép/2 internet kapcsolattal, 1 másoló, nyomtató

Kámoni fiókkönyvtár / 1 fő osztott munkakörben dolgozó könyvtáros**Nyitva tartás**

kedd	13 - 17 óráig
szerda	13 - 17 óráig
péntek	13 - 18 óráig

Információs infrastruktúra: 1 db számítógép mobil internettel

A perinti kölcsönzőhely nyitva tartási ideje: szombat: 15 - 17 óráig

A szolgáltatóhely 2013 szeptemberétől zárva tartott, a korábbi megbízott nem vállalta tovább a feladatot. **A lakosság körében igényfelmérést végeztünk**, amelynek eredménye a szolgáltatás iránt megvalósuló érdeklődés hiányát bizonyította. 2014. január 1-től ismét biztosítottuk a heti egy rendelkezésre állást, ám annak ellenére, hogy az információ megjelent a legtöbb elektronikus és nyomtatott termékben, a településen élők érdeklődését nem keltette fel. 2014. április 16-án mese- és kézműves foglalkozást szerveztünk, meghirdetését szórólapokkal és a média segítségével végeztük, a programon 15 fő vett részt. A könyvtár látogatottsága azonban továbbra is elenyésző, jelenleg 1 beiratkozott olvasó kölcsönöz. Ezért kéréssel fordultunk a fenntartóhoz a szolgáltató hely működésének további fenntartása megfontolása ügyében. Döntés eddig nem született.

A szentkirályi kölcsönzőhely nyitva tartási ideje:

szombat: 15 - 17 óráig

Fogyatékosággal élők könyvtárhasználata

Együttműködés írásba foglalására került sor a MVGYOSZ Vas Megyei Szervezetével, a Mozgássérültek Vas Megyei Egyesületével, a Siketek és Nagyothallók Vas Megyei Szervezetével, a Fogyatékosok Támogató Szolgálatával és a Fogyatékkal Élők Napközi Otthonával, valamint a Misszió Közhasznú Egyesülettel (daganatos betegeket támogatnak). Nem dokumentált, de élő a kapcsolat a város szociális intézményeivel az általuk támogatott emberek könyvtári segítségére a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejkölési Szolgálat, a város nyugdíjas klubjaival, időseket és fogyatékosokat gondozó szociális otthonokkal.

- A könyvtárat önállóan használó fogyatékkal élő személyek részére ingyenes beiratkozást teszünk lehetővé.
- A szervezet vagy intézmény jogosult a csoportos kölcsönzésre.

- Ingyenes alapfokú számítógép- vagy internet használói tanfolyamon vehetnek részt (ezt kiterjesztettük a tisztségviselőkre és az intézmények munkatársaira is).
- Előadótermeinket térítésmentesen engedjük át kulturális rendezvényeik, megbeszélések, termék- és eszközbemutatók céljára.

2014-ben részt vettünk egyesületi programokon, helyet adtunk megyei közgyűlésnek és a napi munkában segítettük a hozzánk fordulókat a könyvtári szolgáltatások igénybevételében.

Támogattuk a befogadást esélyegyenlőségi foglalkozások segítségével, több csoportban került sor komplex foglalkozásra a kommunikációs akadálymentesítés könyvtári eszközeinek népszerűsítése céljából, alkalmat teremtettünk gyermekek és fogyatékkal élők találkozására, gondosan előkészített programokon.

A házi kölcsönzés igénybevevőinek száma 2014-ben 8 fő (2013-ban 8), közülük négyen élnek fogyatékkal. A szolgáltatás keretében **1 663** (előző évben **1 449**) dokumentumot szállítottunk helybe, ezek közül 1220 volt hangoskönyv. A szolgáltatást három olvasószolgálatos munkatárs végzi, havi egy alkalommal. A szolgáltatás kiterjesztésére tett erőfeszítéseink továbbra sem jártak sikerrel.

Két szociális szolgáltatást végző intézményben is cserélünk havonta olvasnivalót (Szakosított Szociális Intézet, Savaria Rehab Team Kolozsvár utcai otthona), számukra összesen **999** (előző évben **768**) dokumentumot cseréltünk. Az autista fiatalokat gondozó Holnap Házában továbbra is nagy szeretettel fogadják a havi látogatásokat és a személyre szabottan összeállított dokumentumcsomagokat. 2014-ben **1 441** (2013-ban **1 400**) CD, DVD és könyv dokumentumot szolgáltatunk számukra.

Közhasznú információ szolgáltatás igénybevételére rendszeresítettük a regisztráció nélkül igénybe vehető földszinti Internet-Expressz számítógépet. Ugyanitt online elérhető jogi információt nyújt a **Jogi Információs Terminál**. Tájékoztató szolgálatunk segíti mindazokat, akik önkormányzati vagy hatósági ügyeik miatt intézményünkben segítséget kérnek. (Adóbevallás, Erzsébet fürdőjegy igénylése, stb.)

Könyvtárhasználat bemutatása

A három fiókkönyvtárral és a két ellátóhellyel közösen **11 291 olvasót** regisztráltunk. A **személyes látogatások száma 205 006** (2013-ban **208 918**), **344 294 állományegységet kölcsönöztünk** (2013-ban **345 702**). **A helyben használt egységek száma 673 498** (2013-ban **634 296**). Honlapjainkat **301 595** (2013-ban **228 290**) alkalommal keresték fel és **5 574 205** kérést indítottak (2013-ban **5 075 481**).

Könyvtárhasználat (KSzR nélkül)	2013.	2014.	változás %-ban előző évhez képest
Beiratkozott olvasók száma (fő)	12 735	11 291	88,6%
helybenhasználat (db)	208 918	205 006	98,1%
távhasználat (db)	228 290	301 595	132,1%
Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	345 702	344 294	99,6%
Helyben használt dokumentumok (db)	634 296	673 498	106,2%
Könyvtárközi kölcsönzés - küldött dok.(db)	4 372	4 628	105,6%
Könyvtárközi kölcsönzés - kapott dok. (db)	189	201	106,3%
Irodalomszolgáltatás (db)	60	66	110%
Helytörténeti gyűjtemény használata (fő)	3 880	3 624	93,4%
Zenei gyűjtemény használata (fő)	5 734	5 826	101,6%
E-dokumentumok kölcsönzése (db)	0	0	0

A központi könyvtárat **284** nyitvatartási napján átlagosan **722 látogató kereste fel** (2013-ban **712**), akik **1 212 dokumentumot kölcsönöztek** (2013-ban **1 156**), a **helyben használtak napi átlaga 2 371** (2013-ban **2 210**). A napi használat számának növekedéséből látható, hogy az olvasói igénybevétel kiegyensúlyozott, az összesített adatokban megmutatkozó visszaesést a számítógépes hálózat felújítása miatti szünetelés okozta. Jelentős növekedést tapasztaltunk a távhasználatban, olvasóink és az érdeklődők egyre gyakrabban tájékozódnak honlapcsaládunk kínálatából.

A szolgáltatások igénybevételének elemzése során az előző évek csökkenő igénybevételéhez képest meglepetés a **hangzó és a DVD dokumentumok** kölcsönzésének növekedése. Úgy véljük, ehhez hozzájárult a megfontolt és körültekintő válogatás, valamint a honlapunkon és Facebook oldalunkon megjelenő ajánlások kedveltsége is. (DVD: 2010-ben **26 952**, 2011-ben **23 704**, 2012-ben **19 020**, 2013-ban **16 022**, 2014-ben **17 132**). A hangzó dokumentumok esetében a nyelvtanulást segítő kiadványok felfrissített kínálata jelentős igénybevétel növekedést eredményezett (2013-ban **18 364**, 2014-ben **21 471**).

A könyvtárközi kölcsönzés valamennyi szolgáltatásunk közül az egyik legfontosabb és nagy pontossággal végzett feladat. Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer tagjaként igénybevett központi támogatás adatokkal bizonyíthatóan jól hasznosul. 2014-ben **4645** kérés érkezett, ebből teljesült: **4 230** (2013: **4 385** és teljesült **4 372**). Elektronikus másolatok száma **387 (2196 oldal)**, 2013-ban **435 (1 488 oldal)**. Könyvtárunk által indított kérések száma **207** ebből megkaptunk **201-et**.

Az előjegyzés szolgáltatás iránti igény enyhén csökkent, az előző évhez viszonyítva azonban nőtt a teljesítés eredménye. Ennek oka lehet az igényeknek megfelelő gyarapítás, különös tekintettel a desiderata jegyzék gondos figyelemmel kísérésére.

Egyéni kutatók, intézmények, tanulók érdeklődése folyamatos a **helyismereti, helytörténeti** témák iránt. Az utóbbi időben egyre több a megyén kívüli érdeklődő, aki otthonról tájékozódik helyismereti adatbázisainkban és utána kér segítséget. A helyismereti információ feltárása a könyvtár egyik legnagyobb időráfordítást és összehangoltságot igénylő, minőségi feladata.

A helytörténet iránti érdeklődés a könyvtár mindennapjaiban folyamatosan tapasztalható, számos kutatást végeznek a könyvtárosok egy-egy adattal kapcsolatban, a sajtó érdeklődése is jelentős e vonatkozásban. A kutatási gyakorlat hiánya, az adatbázis kezelésben, a célzott keresésben való gyakorlatlanság, az időhiány miatt – a szakdolgozatok elkészítésének időszakában jelentősen – nő a kutatást segítő könyvtárosi támogatás iránti igény. Az **anyaggyűjtések** között 19 általános, 22 helyismereti téma volt.

A komoly szakmai ismeretet igénylő és térítéses **irodalomkutatásokat** nagyon kevesen kérik, 2014-ben összesen 17 témában, ebből 1 volt helyismereti. Öt megrendelő részére végzünk rendszeres témafigyelést.

3.4. Elektronikus könyvtár – digitalizálás – e-infrastruktúra

Távolról is elérhető szolgáltatások:

Az integrált könyvtári rendszer – OLIB – weben elérhető és használható része, OPAC távoli használata a dokumentumok keresésén felül az előjegyzés, hosszabbítás lehetőségét is felajánlja a távoli felhasználóknak.

Az új verzióhoz egy mobilon használható alkalmazást fejlesztettünk ki.

A könyvtár távolról elérhető szolgáltatásai közé tartozó Vasi Könyvtári Portált a KSZR (Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer) menüpont alá tartozó könyvtárak információival és az Online lexikon tartalmának bővítésével, a Vas megyei könyvtárak rendezvényeinek ismertetésével szélesítettük.

A Vasi Digitális Könyvtárunkat digitalizált művekkel, publikációkkal, képekkel, aprónyomtatványokkal bővítettük.

Helyben igénybe vehető online adattárak:

Dedikált hálózaton

- OSZKDK
- NAVA

Előfizetett, telepített

- Adó online
- EBSCO
- Europa
- A magyar közélet kézikönyve (MTI)
- MTI Évfordulónaptár
- Britannica Hungarica világciklopédia
- Complex Jogtár
- PRESSDOK
- OSZK Cikk adatbázis - MANCI
- Magyar Orvosi Bibliográfia
- Élet és Irodalom online
- Tudományos és Műszaki Tájékoztatás online

Saját fejlesztésű adatbázisok

- Helytörténeti adatbázis (VAS)
- Nyugat-Pannon Kutatói regiszter
- Vas Megye Irodalma
- A Vas Megyei Közgyűlés kitüntetései és kitüntetettjei 1990-2014
- Megye- és településtörténeti monográfiák kisadatbázis

A VMI használói köre stabil, de az EBSCO használata kisebb visszaesést mutat. Továbbra is kitartó olvasói érdeklődés figyelhető meg a Jogtár használatában. Ez utóbbi két adatbázis, változatlanul, könyvtárunk közvetítésével érhető el, így az olvasók a kereséshez a kollégák segítségét kérik. A VMI adatbázis ugyan használható már távolból, de csak a beiratkozott olvasók számára. Míg az EBSCO-t elsősorban egyetemi hallgatók veszik igénybe, addig a Vas Megye Irodalma adatbázist a felhasználók sokkal szélesebb rétege, illetve a tájékoztató munkában az olvasószolgálat munkatársai is használják, napi gyakorisággal.

A Vas megyei adatok keresése – saját online adatbázisunk folyamatos bővülésével párhuzamosan – egyre többször az olvasók otthonából történik. A CD-ROM-ok használatát gyakorlatilag felváltották az online keresések. A Berzsenyi Dániel Könyvtár állományában szép számmal megtalálhatók a hagyományos CD-ROM, DVD-ROM hordozón lévő adattárak (689 db). Emellett az új adathordozón kiadott adatbázisok beszerzése is megvalósult (Blu-ray: 12 db).

2008-tól kezdődően a beiratkozott olvasók számára három óra vehető igénybe ingyenes internet használatra. Olvasóik közül egyre kevesebben élnek ezzel a lehetőséggel, a saját – otthoni, mobil eszközök, laptopok – hozzáférés birtokában. A térítéses szolgáltatásban olvasóink 594 (2013-ban 697) órát fizettek ki. A földszinti térítésmentes igénybevétel biztosító gyors internetet 2014-ben 4200-an használták. Az olvasószolgálati terekben 2 órányi ingyenes WIFI regisztrációval 600 alkalommal éltek.

4. Megvalósult és folyamatban lévő fejlesztések, pályázatok

Hazai pályázatok

Nemzeti Kulturális Alap

A pályázat tartalma	támogatási összeg
Közgyűteményi Kollégium: 3511/3752 kódszámú támogatás egyedi muzeális dokumentumok restaurálására (2014)	110 000,- Ft
Vas megye könyvtári hálózatának kapcsolódása az Országos Könyvtári Napok programsorozatához – kódszám: 3508/01180	1 500 000,- Ft
NKA Közgy. Koll. 3533/00125 sz. pályázat kötetes anyagszerzés	550 000,- Ft
NKA Folyóirat-kiadási Kollégium 3341/00137. sz.	4 500 000,- Ft

ODR

A pályázat tartalma	támogatási összeg
22588/2014 számú támogatási szerződés	3 300 000,- Ft

Uniós forrású pályázatok

Vas megye közkönyvtári és közművelődési szakembereinek tudásfejlesztése az élethosszig tartó tanulást, valamint a formális oktatást támogató szolgáltatások megújítása érdekében – azonosító szám: TÁMOP-3.2.12.-12/1-2012-0001, konzorciumi támogatás: 29 741 273 forint, ebből BDK támogatás: 11 524 846 forint. A pályázat lebonyolításában nagy nehézséget jelent, hogy számos korábban tervezett képzés nem indult el. Folyamatos módosításban tudunk csak haladni, kivételt képez a helyi szervezésű német (2013-ban) és az angol nyelvi képzés. A 2014-ben elszámolt és folyósított összeg 2 556 000 forint.

A Berzsenyi Dániel Könyvtár nem formális képzést támogató szolgáltatásainak fejlesztése című TÁMOP-3.2.4.A-11/1-2012-0045 sz. pályázat 2014-ben sikeresen lezárult. A záró kifizetéssel 1 052 000 forintot kaptunk. A pályázat keretében megvalósított fejlesztéseket sikerrel gondoztuk, fejlesztettük: az elektronikus katalógus mobilon lekérdezhető applikációja az integrált könyvtári rendszer verzióváltását követően is elérhetővé vált, a Vasi Digitális Könyvtár „Kisadatbázis” modulja 12 új, megyei és települési monográfia rekordjával bővült (így összesen 153 rekordot tartalmaz). A pályázat szövegértés fejlesztésre irányuló részének utánkötési időszakában az első világháborús emlékévhöz kapcsolódva szerveztünk rendhagyó órát a Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium diákjai számára.

5. Képzés, menedzsment, közművelődési és PR

5.1 Képzés, továbbképzés

5.1.1 Dolgozók képzése

A TÁMOP-3.2.12.-12/1-2012-0001 azonosító számú uniós pályázati támogatás felhasználásával megvalósult akkreditációs továbbképzések:

Felkészülés a korszerű használóképzésre – 1 fő

Felkészülés a különböző felhasználói célcsoportok olvasásfejlesztésére – 1 fő

Hatékony kommunikáció a könyvtárosi hivatásban – 1 fő

A helytörténetírás módszerei – 1 fő

Konfliktushelyzetek hatékony kezelése könyvtári környezetben – 1 fő

Konnektivizmus – 1 fő

Könyvtári partnerkapcsolatok – 2 fő

A könyvtárak minősítése és a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer: 2 fő

Angol nyelvi tanfolyam: TIT TELC (haladó) – 7 fő

Tovább folytattuk Szakmai Műhelybeszélgetés programsorozatunkat. 2014-ben Répcelakon a helyismereti tárgyszavazás témakörét vitatták meg a kollégák, Szilágyi Lóránd, a Szikla21 könyvtári integrált szoftver programfejlesztőjének közreműködésével.

5.1.2 Használóképzés

Használóképzés	képzés száma 2014-ban	részt vettek száma (fő)	előző /2013/ évhez képest a képzésben részt vevők számának eltérése %
akkreditált továbbképzés	-	-	
digitális kompetenciafejlesztés	2	9	100%
olvasási kompetenciafejlesztés	12	352	135%
szövegértés fejlesztés	27	604*	
könyvtárbevezetés, könyvtárhasználati ismeretek	22	570	107,6%

*A jelentős növekedés biblioterapeuta képzést kapott munkatárs szakmai teljesítményével indokolható

5.2. Menedzsment és minőségfejlesztési tevékenységek

5.2.1. Menedzsment tevékenység

A könyvtár vezetésében bekövetkezett változásokat fentebb bemutattuk. A munkakörök átvétele a vezetéstől komoly szervezést igényelt. Az intézmény új vezetése elvégezte a szükséges munkakör módosításokat, tájékoztatást tartott a munkatársaknak, egyeztetéseket végzett az új feladatok átadásával kapcsolatban.

A könyvtár vezetése ellátta a munkák tervezését, koordinálását, ellenőrzését és értékelését munkaköri leírása szerint. Átdolgozta a szükséges szabályzatokat, munkaköri leírásokat, munkaértekezleteket tartott. Munkatervet és beszámolót írt.

A tervezettek szerint az igazgatóhelyettes (2014. június 1-től Dr. Baráthné Molnár Mónika) elvégezte A könyvtárak minősítése és a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer című 60 órás tanfolyamot, az olvasószolgálati osztályvezető helyettessel együtt, ami 2014-es Minőségcél is volt és előkészítése a 2015-ben következő feladatoknak. Nagy Éva (2014. május 31-ig szakmai igazgatóhelyettes) irányította az ISO Minőségirányítási rendszert, dokumentálta az önkéntesek foglalkoztatását. Számos rendezvény szervezője és lebonyolítója volt (többek között Ünnepi Könyvhét, 1. világháborúra emlékező programok).

A gazdasági igazgatóhelyettestől rendkívüli helytállást igényeltek a KSZR kiegészítő támogatás felhasználásához kapcsolódó munkaügyi és pénzügyi feladatok. Ő irányította a

dokumentum beszerzésre kiírt közbeszerzési eljárást. Több pénzügyi ellenőrzés közreműködője volt (NAV, 2013. gazdasági évekre vonatkozó költségvetési gazdálkodása szabályszerűségének vizsgálata).

5.2.2. Minőségirányítás

A Berzsenyi Dániel Könyvtár 2011-ben készítette el MSZ EN ISO 9001: 2009 szabvány szerinti Minőségirányítási rendszerét, amit az EMT Első Magyar Tanúsító Zártkörűen Működő Részvénytársaság tanúsításával sikeresen regisztráltak a Könyvtári és levéltári tevékenység alkalmazási területén.

2014-ben az EMT Első Magyar Tanúsító Zártkörűen Működő Részvénytársaság részéről újra tanúsító auditra került sor, melynek eredményeképpen **2017 júliusáig ismét regisztrálták az intézményt**. A tárgyévben a Minőségügyi éves tervnek megfelelően két belső auditra (tanúsító és részleges), két belső képzésre és a vezetőségi átvizsgálásra került sor. Az auditok a kijelölt munkafolyamatok átvizsgálása során nem tártak fel nem megfeleléseket, a mérőszámok teljesülése optimális volt.

Az éves tervben szereplő Minőségcélok (1. A könyvtár Minőségirányítási rendszerének MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány szerinti megújítása, 2. A Minősített Könyvtár pályázat előkészítése a szükséges képzések elvégzésével) teljesültek.

Egy alkalommal végeztünk olvasói elégedettségvizsgálatot, amelynek eredményét honlapunkon közzétettük.

5.3. Rendezvények

Könyvtárunk elsősorban olyan rendezvényeket szervez, melyek könyvvel, irodalommal kapcsolatosak, olvasásnépszerűsítésre adnak alkalmat.

Január 29-én *Bájos* címmel indult új programsorozatunk, melynek célja, hogy fiatal tehetségeknek kínáljon bemutatkozási lehetőséget. A zenés irodalmi barangolások nagy látogatottságnak örvendenek, s azt a középiskolás-egyetemista korosztályt vonzzák, akiket nehéz becsalogatni egyéb programjainkra. Az áprilisig havonta jelentkező estek novemberben egy lemezbemutatóval folytatódtak.

Folytatódott a Facebook lokálpatriótái csoport rendezvénysorozata. Spiegler Tibor helytörténeti gyűjtő ezúttal az aprónyomtatványokról mesélt.

Az első világháború kitörésének 100. évfordulójára szervezett Nagy Háborús Emlékév egyik rendezvénye **Az én történetem** sorozat, melynek első előadására május 15-én került sor könyvtárunkban. A vendég Németh Balázs kitüntetés- és egyenruha szakértő volt, aki a 83. gyalogezred történetéről beszélt a közönségnek. A sorozatban még két előadásra került sor, az utolsó az őszi könyvtári napokon: Liszt József alsóöri 83-as baka naplóját Liszt Ferenc és Jagadits Péter mutatta be.

Könyvtárunk csatlakozott a hagyományosan megszervezett országos programokhoz, az **Internet Fiestához**, az **Ünnepi Könyvhéthez** és ősszel az **Országos Könyvtári Napok** rendezvényéhez.

Az Ünnepi Könyvhét szombathelyi eseményeit a József Attila- és Prima Primissima díjas író-költő, Lackfi Jánost nyitotta meg a Savaria téren, s az őt kedvelők nagy örömeire író-olvasó találkozót tartott előadótermünkben.

Az **Országos Könyvtári Napok** rendezvénysorozata a Vasi Mozaik 60-as, 70-es évekbeli híradásaiból válogató Mesélő képkockákkal kezdődött az érdeklődő közönség emlékeit felidézve. Torjay Valter művészettörténész antik fotográfiagyűjteményét bemutató kiállításunk nagy látogatottságnak örvendett a tárlat zárásáig.

Október 17-én BOOKfenc, ami mindenkinek sikerül címmel találkoztak a könyvtár munkatársai a Family Centerben az érdeklődőkkel, új beiratkozók, zenés, játékos program

keretében. Rosta Géza *Hogyha zene szól...* című műsorába örömmel kapcsolódtak be a családok és gyermekek.

A könyves vásárnapon rendkívüli nyitva tartással vártuk látogatóinkat. Nagy sikerrel mutatkozott be Tóth Kinga új kötetével – zenés videós performansz keretében – All Machine Bookshow címmel. A 60 éves magyar diafilmgyártás tiszteletére nonstop diafilmvetítést szerveztünk 60-as, 70-es évek diafilmjeiből.

Az év legsikeresebb rendezvénysorozata a **100 éves Savaria Szálló** köré szerveződött. A szállóival kapcsolatos személyes emlékek, tárgyi dokumentumok összegyűjtésére Szalainé Bodor Edit, Bozzai Judit és Boros Ferenc július 22-én létrehozta egy Facebook oldalt. Októberben egy napra megnyílt a szálló terasza, honlapkészítő és selfie verseny társult a programokhoz. November 15-én a **Van egy jó sztorim a Savaria Szállóról** című kerekasztal-beszélgetésen rekord számú érdeklődő vett részt. Ez alkalmából nyílt meg Szalainé Bodor Edit rendezésében a Minden, ami Nagyszálló – 100 év történetét képekben bemutató kiállítás. A nyitó programot követően két estén is találkoztak, beszélgettek a patinás szálloda régi dolgozói. Az évforduló kapcsán példátlan együttműködés jött létre a Berzsenyi Dániel Könyvtár és a Vasi Múzeumbarát Egylet között.

Önálló kezdeményezéssel szervezett programjaink is nagy érdeklődés mellett zajlottak. Számos könyvbemutatóra vártuk a közönséget, különösen örömmel adtunk lehetőséget a bemutatkozásra helyi kiadóknak és szerzőknek (a teljesség igénye nélkül: **Böröczki Mihály, Fábrián Mária, Lócsei Péter, Dr. Rácz Péter, Rozán Eszter, Varga-Körtvélyes Zsuzsa**).

A Polgári Egyesület Szombathelyért szervezettel közösen láthattuk vendégül Dr. Széll Kálmán professzort, a költészet napján a Tarisznyások együttest, akik megzenésített verseket adtak elő.

A 2014-ben 25 éves évfordulóját ünneplő Képeslevezőlap-gyűjtők Országos Egyesületének éves kiállítását láthatták az érdeklődők júliusban, szeptemberben Bognár István bélyeggyűjtőre emlékeztünk egy tárlattal.

2014-ben a **gyermekkönyvtárban 195 foglalkozáson 4 889 gyermek** vett részt. Az előre egyeztetett csoportos foglalkozások közül változatlanul a legnépszerűbb a **Szombathelyi első** című interaktív foglalkozás, mely a történelem órák tananyagát kiegészítő, az intézmény helyismereti dokumentumait megismertető várostörténeti óra (6 alkalommal 10 csoport – 242 fő).

Sikeresesek voltak téli **Diafilm** délutánjaink, több család először járt a könyvtárunkban az érdeklődők közül.

Foglalkozás keretében könyves segítséget adtunk több óvodai csoportnak a farsangi előkészületekhez, az általános iskolásoknak kötelező olvasmányaik feldolgozásához. Az év során több **biblioterápiás** foglalkozást tartottunk. Nagy örömeinkre számos óvodás csoport, általános iskolai osztály visszatérő vendégünk. Két általános iskola ún. Projektnapja-Témanapja színhelye évek óta a gyermekkönyvtár.

Minden évben meseolvasásra épülő foglalkozásokkal hívjuk fel a figyelmet a mesék, az olvasás fontosságára. Nyári olvasótáborunkat 2014-ben is két turnusban szerveztük, **Minden nap mese** címmel. Ősszel óvodás és iskolai csoportokkal a mesékhez kapcsolódó kézműves foglalkozásokkal ünnepeltünk a **Népmese Napját** (5 alkalommal 138 gyermek).

Olvasásnépszerűsítő **Könyvhódító** játékunk újabb fordulóját 2014 októberében indítottuk. A felső tagozatos gyerekeket papírszínházi előadás megtervezésére hívtuk - az általunk ajánlott kortárs mesékhez, történetekhez. A vetélkedőre, mely 2015-re is áthúzódik, 6 csapat 68 fővel jelentkezett, többen vidéki iskolákból.

Továbbra is népszerű programunk a **Pincétől a padlásig** címmel szervezett könyvtárismertető túra, amelyen 2014-ben 17 csoport 428 tagja vett részt, megismerve az intézmény tereit, funkcióit, rejtett értékeit, különleges dokumentumait és munkafolyamatait. A vezetésre szombathelyi iskolás és óvodás csoportok mellett érkeztek a megye számos kisebb településéről is.

Kedveltek a kismamák és gyermekeik számára szervezett találkozási lehetőségek (baba-mama klub, babamasszázs), amelyek védőnői közreműködéssel valósulnak meg. A közös játék és a nevelést segítő előadások mellett a kicsinyek fokozatosan aktív használóivá is válnak könyvtárunknak.

Könyvtárunk nagy figyelmet fordít arra, hogy a humán műveltség elmélyítésének segítésén túl a gyermekek természettudományos érdeklődését kielégítő dokumentumokkal és programokkal is hozzájáruljon az iskolák, az iskolai könyvtárak munkájához. Ennek szellemében a győri Mobilis Interaktív Kiállítási Központtal együttműködve március 24-én a **Víz világnapjához** kapcsolódóan 345 felső tagozatos diák számáraadtunk lehetőséget arra, hogy részt vegyenek egy másfél órás, három részfoglalkozásból álló, játékos természettudományos kísérleti bemutatón. Több osztály Szombathely környéki iskolából érkezett, ahol nincs felszerelt kémiai és fizikai labor, így számukra különösen meghatározó élmény volt ez az alkalom.

Rendezvények a központi könyvtárban és a fiókkönyvtárakban

	alkalom	résztevő
Felnőttek szolgálata	300	10 756
Könyvhódító	3	150
Összesen	303	10 906
Gyermekkönyvtár	193	4 844
Könyvhódító	2	45
összesen	195	4 889
Központi könyvtár összesen	498	15795
Fiókhálózat	42	378
Összesen	540	16 173

A programok egy része ismétlődő foglalkozás: Jóga-klub, Szülésre felkészítő tanfolyam, Kismama klub, Ringató. A rendezvények alkalmainak és a résztvevők számának kiugró növekedése mögött e programok sikere is áll.

5.4. Kiadványok, szakmai publikációk

Nyomtatott dokumentumok

Ajánló bibliográfia az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny 2014/2015-ös tanévi témáihoz. Szerk. Horváthné Kupi Ildikó. Szombathely: BDK, 2014. 88 p.

Életünk c. folyóirat 1-12. sz.

Elektronikus dokumentumok

Pallósiné dr. Toldi Márta: A könyvtári szolgáltatások szerepe a nemzetiségi kultúra ápolásában. Egy felmérés tanulságai. Elektronikus változat: Szőkéné Nagy Hilda
http://193.225.149.5/vdkweb/publikaciok/ptm_felmeres/felmeres.html

A látás szépsége - Könyvbemutató és -ismertetés - Szombathely, 2014. szeptember 24. - Dr. Kőbölkúti Katalin
http://193.225.149.5/vdkweb/publikaciok/latas_szepsege.html

Vas Megyei Közgyűlés kitüntetései és kitüntetettjei 1990-2014. Szerkesztette: Dr. Köbölkuti Katalin. Elektronikus változat: Szőkéné Nagy Hilda
<http://193.225.149.5/vdkweb/publikaciok/kituntetesek/kituntetes.html>

Válogatás a holokauszt irodalmából

Összeállította: Vörösné Adler Erika. Elektronikus változat: Szőkéné Nagy Hilda
<http://193.225.149.5/vdkweb/publikaciok/holokauszt/cimlap.html>

Vasi Könyvtári Portál

- Online lexikon: 7 szócikk
- 13 elektronikus publikáció könyvtári eseményekről
- Blogbejegyzések Vas megye könyvtárügyéről

A könyvtár munkatársainak egyéni publikációi

PALLÓGINÉ TOLDI Márta

Tükröm, tükröm... = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. 2014. 11-12. sz. 70-73. p.

PALLÓGINÉ TOLDI Márta

A Könyvtárügyért díj idei kitüntetettje. = Könyvtári Levelezőlap. 2014. 06. sz. 25. p.

PALLÓGINÉ TOLDI Márta

Könyvtár, Információs és Közösségi Hely-Imrehegy. = Könyvtári Levelezőlap. 2014. 06. sz. 26-27. p.

5.5. PR tevékenység

A Berzsenyi Dániel Könyvtár szolgáltatásairól, azok igénybevételének feltételeiről folyamatos tájékoztatást nyújt a megye lakosságának:

- honlapunkon a www.bdmk.hu a használat szabályairól, az érvényben lévő térítési díjakról, a kedvezményezettek köréről, az elérhető és igénybe vehető szolgáltatásokról, aktuális rendezvényekről és akciókról naprakész információhoz juthatnak a nap 24 órájában,
- programjainkról, új szolgáltatásainkról a honlapon kívül a helyi nyomtatott és elektronikus média közvetítésével is tájékozódhatnak,
- a könyvtár Facebook oldalának 5 667 kedvelője van, napi aktív látogatóinak száma 12 434,
- jelentősebb programjainkról sajtótájékoztatót tartunk, sajtóanyagot készítünk.

A helyi nyomtatott és elektronikus sajtóban (igény szerint) közleményekkel tájékoztattuk a közönséget rendezvényekről és szolgáltatásokról. Interjú és beszélgetés formájában is hírt adtunk a helyi rádiók és televízió segítségével.

Korrekt és szolgálatkész kapcsolatot tartunk fenn oktatási és művelődési intézményekkel, fogyatékkal élők szervezeteivel, nyugdíjas klubokkal és szociális intézményekkel:

- igény szerint külső helyszínen előadást, bemutatót, foglalkozást tartottunk,
- helyet adtunk a partnerek rendezvényeinek, bemutatkozásának, fogyatékkal élők számára eszközbemutatóknak,
- figyelemmel kísérjük és részvételünkkel erősítjük a partner intézmények rendezvényeit.

Szolgáltatási tapasztalatainkról, teljesítményünk értékeléséről, igény- és használat vizsgálataink eredményéről beszámoltunk a szakmai sajtóban és közönségünk által használt helyi orgánumban.

2014-ben **89 könyvtárunkkal foglalkozó írás jelent** meg a nyomtatott sajtóban, valamint számos alkalommal beszélhettünk szolgáltatásainkról, programjainkról, eredményeinkről a Nyugat Rádióban és a Szombathelyi Televízióban, a Katolikus Rádióban, valamint megjelentünk (13 alkalommal) a helyi elektronikus hírportálokon is. Sikeres az Alon.hu portálon a Szombathelyi elsők című, Dr. Köbölkuti Katalin szerkesztésében megjelenő sorozat, aminek alapja Szalainé Bodor Edit kitűnő várostörténeti kronológiája. Ezt a kronológiát felhasználja a Szombathelyi7 c. városi hetilap is heti rovatában. Segítjük a Savaria Fórum és az Alon Café című lapok helytörténeti sorozatát téma- és irodalom ajánlással.

6. Megyei könyvtár területi feladatellátása

6.1. Kötelespéldányokkal kapcsolatos feladatok

2013-ban célul tűztük ki a kiadókkal és nyomdákkal való együttműködés előmozdítását. Szerettük volna elérni, hogy a megyei könyvtár is részese legyen a kiadvány-előállítás folyamatának, rögződjön a szolgáltatókban az ez irányú kötelezettségük, tekintsék komoly feladatuknak, hogy a megyei könyvtár igényt tart a termékeikre, még akkor is, ha nem tud a jogszabályi előírások betartatása érdekében szankcionálni.

A Vas megyében működő nyomdák, amelyekkel rendszeres kapcsolatban áll a Berzsényi Dániel Könyvtár: Yeloprint Kft., Projekt Nyomda, Balogh és Tsa Kft., Logomotív Kreatív Kft., Antók Ny., Punger Ny., Újsziget-Rota Sárvár, Karitás Nyomda – Szombathelyi Egyházmegye. Kötelespéldány-szolgáltatási gyakorlatukat figyelemmel kísértük, szükség esetén az elmaradt példányokat reklamáltuk, a beérkezett helyi nyomdatermékeket állományba vettük és feltártuk.

A Z-ROX Nyugat Kft.-nél tett 2013. október 15-i látogatásunk, sajnos, nem hozott tartós sikert (2013-ban Sákovits László igazgatóval szóbeli megállapodást kötöttünk arról, hogy vállalják a rajtuk keresztül előállított könyvek és folyóiratok listájának megszerkesztését Excel-táblázatos formában. Rögzítik a számunkra szükséges adatokat is, mely kiadótól kapták a megrendelést, a várható megjelenés idejét. Vállalták továbbá azt is, hogy ők tisztázzák a kiadóval, hogy kinek a kötelezettsége legyen a kötelespéldány-szolgáltatás), a 2014. évi újbóli kapcsolat felvételi szándékunkra ugyan reagáltak, de nem áll szándékukban a könyvtár kérésével foglalkozni. A Gencsapáti székhelyű Szülőföld Könyvkiadó közvetíti felénk a nyomda által előállított kötelespéldányokat.

A nyomdákon túl folyamatosan látnak el bennünket kötelespéldányokkal: Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, tőlük kapjuk a közgyűlési értesítőket és jegyzőkönyveket, valamint a Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, akiktől a Vas Megyei Közgyűlés jegyzőkönyveit várhatjuk.

A 2014-ben állományba vett kötelespéldányok szolgáltatók szerinti megoszlása a következő: Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése által küldött jegyzőkönyvek 38, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal 1, Yeloprint Kft. 30, Karitás Nyomda – Szombathelyi Egyházmegye 12, Z-ROX Nyomda – Szülőföld Könyvkiadó vezetőjén keresztül eljuttatott kötelespéldányok: 9, Logomotív Kreatív Kft 9, köteles folyóiratok 90.

A folyóiratok közül több nélkülözhetetlen forrása a helyismereti feltárásnak, pl.: Balogunyomi Kisbíró, Gotthárdi Körkép, Vasi Építész és Mérnök.

A fentiekén kívül az Eötvös Károly Megyei Könyvtár rendszeresen továbbítja részünkre a Veszprém megyében működő nyomdák Vas megyei vonatkozásokat tartalmazó kiadványait, így jutottunk hozzá többek között a *20 év ezüst keretben* című, a Büki Testedzők Köre

Kézilabda Szakosztályának történetét bemutató könyvhöz, amelynek létezéséről azóta sem szereztünk tudomást mást forrásból. Veszprémből érkezett továbbá az *Ezek is mi vagyunk! A sárvári Petőfi Úti Óvoda krónikája* című kiadvány is, szintén pótolhatatlan darabja a helyismereti Savariensia Gyűjteményünknek.

A Berzsenyi könyvtár is továbbküldi a helyi nyomdák más megyéket érintő nyomdatermékeit, így jártunk el a Yeloprint Kft. kötelempéldányként szolgáltatott *100 éves a Nagybajomi AC, 1914-2014. Villanások 100 év sporttörténetében* című könyvvel, továbbítva azt az illetékes Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtárnak Kaposvárra.

Vas megyei archív könyvtárként kiemelt figyelmet szentelünk az újonnan megjelenő vasi vonatkozású kiadványoknak, amelyeket a közreadók gyakran más megye nyomdájában sokszorosítanak. Erre tekintettel, nagy hangsúlyt fektetünk a napi sajtófigyelések keretében, illetve különböző médiaíradások során tudomásunkra jutó, a helyismereti érdeklődésre számot tartó, de a könyvtárunk állományából hiányzó dokumentumok adatainak összegyűjtésére. Abban az esetben, ha a nyomda nem helyi vagy kideríthetetlen, a kiadót vagy a szerzőt e-mail útján megkeressük. Így tettünk a *Negyven év vasakarattal* című, 2013-as megjelenésű könyvvel is, amelyet a szombathelyi mozgássérült sportegyesület, a Vasakarat SC elnökétől sikerült beszereznünk. Az *Eleven emlékezet* című rönöki településmonográfia a települési Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke által került a könyvtárunk állományába. Közvetlenül a szerzőtől kaptuk meg az Erdészeti Tudományos Intézet és a Kámoni Arborétumért Egyesület által közreadott *Kámoni Arborétum* című könyvet. A világháló előnyeit kihasználva, a Geopen Kiadótól tudtuk beszerezni a *Volt egyszer egy LATEX* című, 2010-ben megjelent albumot. A szegedi székhelyű antikvarium.hu oldalon keresztül pedig egy 1999-es helyi szerzős művet vásároltunk /Nagy Gáspár: Kanizsa-vár (vissza)/.

Tartós kapcsolatot ápolunk több Vas megyei testülettel, többek között a Tourinform Irodával, a Régiófókus Nonprofit Kft.-vel, a Capella Savaria Egyesülettel.

A megye határait átlépve, a vasi kiadványok után járva kapcsolatba kerültünk a budapesti központú Magyarországi Németek Országos Önkormányzatával, a KSH Könyvtárával, az Arcanum Adatbázis Kft.-vel. A budapesti Lengyel Intézettel levelezve, az Írók Alapítványáig eljutva tudtuk beszerezni a könyvárusi forgalomban nem szereplő *Pamięc* című lengyel-magyar kötetet (cop. 2009), amely a második világháború idejéből közöl fontos adalékokat a sárvári internálótáborról. Többszöri levélváltás előzte meg a *Servus fidelis* című könyv gyűjteményünkbe kerülését is, a Kováts Arisztid, egykori kőszegi bencés gimnáziumi igazgatónak emléket állító dokumentum a Bencés Diákszövetség egy tagján keresztül érkezett Budapestről. A Nyugat-magyarországi Egyetem rektorától, Faragó Sándortól két ajándék példányt kaptunk az általa szerkesztett *Nyugat-Magyarország fészkelő madarainak elterjedési atlasza* című könyvből, miután Gyurácz József, a NyME TTK dékánja közvetlenül a szerzőhöz irányított bennünket.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy a helyismereti vonatkozású, új megjelenésű dokumentumokhoz, ha különböző forrásokból is, de sikerült hozzájutni és célunk a továbbiakban is ennek a gyakorlatnak a követése.

6.2 ODR tevékenység

Az ODR tagkönyvtáraként a 2014-ben kapott támogatást az előírásoknak megfelelően használtuk fel: állományunk példányszám- és választékbővítésére **1 090 egységet** vásároltunk **2 475 428 Ft** (nettó) értékben a szerződésben meghatározott időszakban, 2014. 01. 01. és 2014. 10. 31. között.

Gyarapítási tevékenységünk elvégzésekor szem előtt tartottuk ODR szolgáltató könyvtári kötelezettségünket: a vásárolt dokumentumok összetétele összhangban áll a könyvtárunk által könyvtárközi kölcsönzésben szolgáltatott dokumentumok jellegével. A támogatás keretéből beszerzett művek az ODR szakmai célkitűzéseinek megfelelően az ismeretek széles körét fogják át: szakkönyvek, monográfiák, kölcsönözhető jegyzetek, szépirodalmi művek, irodalmi hang- és filmadaptációk egyaránt megtalálhatóak közöttük. Információhordozók szerint is széles kínálatra törekedtünk, nyomtatott, audiovizuális és elektronikus dokumentumokat egyaránt vásároltunk. A beszerzés, saját gyűjteményünk fejlesztése mellett, a minőségi könyvtárközi dokumentumszolgáltatást támogatta.

A könyvek vásárlása legnagyobb arányban a Könyvtárellátó Kft.-nél történt (746 db), ha a keresett mű kínálatukban nem szerepelt, internetes könyváruházakhoz fordultunk (84 db) vagy közvetlenül a kiadóhoz (Tri-mester K., Akadémiai K.) Nyelvkönyveket, idegen nyelvű műveket a Könyvtárellátó, a Libri-Shoptline, valamint a Prospero Könyvei Kft.-től vásároltunk. Könyvárusi forgalomban nem kapható, főként Vas megyei vonatkozású kiadványokat alapítványoktól, szerzőktől vásároltunk. Minden alkalommal törekedtünk arra, hogy a beszerzés lehetőleg kedvezményes áron történjen, kivéve a DVD-ket, ahol a kölcsönzési jog megvásárlása jelentősen megemeli a példányok árát. Természetesen itt is kihasználtuk a felkínált akciókat (pl. az SPPS Doletti Kft.-től kedvezményesen szerezhettünk be régebbi megjelenésű filmeket).

A könyvtárközi kölcsönzés keresett témái

A könyvtárközi dokumentumszolgáltatásunkban forgalmazott példányok nagy része szakkönyv és ismeretközlő mű volt. Az ODR dokumentum beszerzési támogatásból másodpéldányként több, a felsőoktatásban és felnőttképzésben használatos művet sikerült megvásárolnunk. A kérések alapján megfigyelhető, hogy továbbra is a társadalomtudományok iránti érdeklődés volt a legélénkebb, ugyanakkor a szépirodalmi művek keresettsége is növekedett (a szép- és ifjúsági irodalmi teljesítések száma 2013-ban 1 980 egység volt, 2014-ben pedig 2 024 egységre emelkedett).

A szabadidő eltöltésével, szórakozással kapcsolatos kérések elsősorban AV-dokumentumokra (CD, DVD) irányultak, kínálatunk bővülése következtében a DVD kölcsönzés továbbra is népszerű, emellett magas a hangoskönyvekre vonatkozó kérések száma is.

Az előző évekhez hasonlóan a következő tudományterületek körébe tartozó művek iránti igény volt hangsúlyos:

- pszichológia, pedagógia, szociológia, közgazdaság,
- marketing, menedzsment, logisztika, számítástechnika,
- idegen nyelv tanulásához szükséges tankönyvek, segédkönyvek, szótárak
- helyismereti, helytörténeti témájú művek.

Többségében az új megjelenésű, összefoglaló szintű művek számíthattak érdeklődésre, továbbá nagyon keresettek voltak a frissen kiadott szépirodalmi művek is.

6.3 Területi ellátó munka

2014. december 31-ig az érdekeltség-növelő támogatás igényléséhez 20, a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő települési könyvtár állománygyarapítási adatát jelentettük. Megyei szinten 34 319 ezer forint után 7 781 ezer forint érdekeltség-növelő támogatással bővült. Az támogatás igényléséhez szükséges fenntartói igazolások összegyűjtését a statisztikai adatszolgáltatással egy ütemben végeztük. Nyilvános könyvtáraink közül két helyen a saját forrás hiányában (Őriszentpéter), illetve a minimális ráfordítás miatt (Gersekarát) nem volt lehetőség a támogatás igénylésére. Ez a helyzet Őriszentpéter esetében

a legveszélyesebb, mivel jelzi, hogy a település városi könyvtári feladatainak önerős ellátására nem alkalmas.

Az előző évek gyakorlatát folytatva könyvtárunk koordinációjával zajlott az Országos Könyvtári Napok megyei rendezvénysorozata a Berzsenyi Könyvtár, a városi könyvtárak, a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Könyvtára, az Oladi Általános Művelődési Központ Könyvtára és a Szombathelyi Siker Könyvtár Alapítvány közreműködésével. Vas megye kistépeléseinek erre a hétre eső rendezvényeit is beleszámolva, 49 településen 250 program valósult meg, 8 041 résztvevővel. A megyei programok nyitó rendezvénye hagyományosan a Vas Megyei Könyvtári Nap volt, melyet immár huszadik alkalommal rendeztünk meg. 2013-ban Kőszeg látta vendégül a megye könyvtáros társadalmát képviselő mintegy 100 főt. A szakmai nap központi témája ebben az évben az érzelmi intelligencia családi környezetben kívüli fejlesztésének lehetőségeit járta körbe.

2014-ben is részét képezték munkánknak az uniós pályázatokhoz kapcsolódó tennivalók, részben két lezárt pályázatunk fenntartási kötelezettségéből adódóan, részben pedig 2015. március 31-ig tartó továbbképzéses pályázatunk miatt.

2014 márciusában hirdettük meg Könyvhódító olvasásnépszerűsítő programunk 14-18 éves korosztálynak szóló pályázatunkat, mely Nagy Gáspár munkásságához kapcsolódott. A pályázó csapatoknak lehetőségük volt a költő képzelt Facebook profiljának elkészítésére, PowerPoint bemutatóval költészete főbb jellemzőinek összefoglalására, illetve készíthettek egy szabadon választott vers alapján ötpercnyi filmetűdöt. A pályamunkák készítését a költő munkásságát bemutató rendhagyó irodalomóra segítette.

Az elmúlt évben két alkalommal szerveztünk teljes körű városi könyvtárigazgatói értekezletet aktuális teendőink egyeztetésére. Minden alkalommal az értekezlet külön napirendje volt a KSZR működéséhez kapcsolódó információcsere. A KSZR szolgáltatásközvetítő városi könyvtárait ezen kívül szintén két alkalommal hívtuk külön megbeszélésre.

6.4 A kistépelési könyvtári ellátás megszervezése

2014-ben a Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez kapcsolódó települések száma hárommal bővült. Torony község már január 1-től tagja volt a megyei KSZR-nek, ezért ellátása egész évben folyamatos volt. Év végéig – élve a változtatás még fennálló lehetőségével – Gersekarát önkormányzata döntött úgy, hogy kezdeményezi könyvtára levételét a nyilvános könyvtárak jegyzékéről, és kapcsolódik a KSZR-hez. Vas megyében a 70-es évektől két olyan település volt (Iklandberény, Zsennye), ahol telepített könyvtári szolgáltató hely nem működött. 2014 novemberében mindkét önkormányzat vállalta a KSZR könyvtári szolgáltatásainak fogadására alkalmas helyiség és személy biztosítását. Ennek eredményeként Vas megyében könyvtárilag ellátatlan település nincs. A KSZR szolgáltató helyek száma év végén 198 volt.

A KSZR feladatok ellátására 2014-ben Vas megye 136 millió forint kiegészítő állami támogatást használhatott fel. A rendelkezésre álló összeg felhasználásának súlypontjai a következők voltak:

- állománygyarapítás: tervezett forrásfelhasználás: 52 millió (egyedi nyilvántartású dokumentumok, folyóirat-előfizetés);
- közösségi, közművelődési szolgáltatások (olvasást és könyvtárat népszerűsítő programok, ismeretterjesztő előadások): tervezett forrásfelhasználás 45 millió;
- továbbra is nagy hangsúly helyeződött a községi kihelyezett állományok selejtezésére, revíziójára, a digitális írástudás fejlesztését támogató tanfolyamok szervezésére;
- útjára indult Községajánló sorozatunk, amely kistépeléseink értékeit szeretné bemutatni tartalmilag helytálló információkkal és gazdag képanyaggal;
- folytattuk Községi Könyvtári Napok elnevezésű továbbképzés sorozatunkat (7 helyszín – 9 foglalkozás);

- szombathelyi és körmendi helyszínnel, két alkalommal szerveztünk alapfokú könyvtárosi tanfolyamot.

6.5 Nemzetiségi könyvtári ellátás bemutatása

2014-ben Vas megye három kisebbsége (horvát, német, szlovén) biztosított anyanyelvű dokumentumkínálat 125 új kötettel bővült (horvát: 6 kötet, német: 48 kötet, szlovén: 71 kötet), 437 ezer forint értékben. A beszerzés forrását a szlovén nyelvű kiadványok esetében továbbra is a muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárral kialakított cserekapcsolat biztosította. A horvát és német kiadványok forrása az Országos Idegennyelvű Könyvtáron keresztül felhasználható állami támogatás volt. Tovább folytattuk az alsóőri Ungarisches Medien- und Informationszentrummal (UMIZ) közös, háromnyelvű (horvát-német-szlovén) interaktív gyermekkönyv bemutatót (Szentpéterfa).

6.6 Statisztikai feladatok és adatszolgáltatás

Vas megye könyvtárainak statisztikai adatszolgáltatása az előző évek gyakorlatához hasonlóan zajlott 2014-ben is. 167 esetben közvetlenül gondoskodtunk az adatsorok ellenőrzéséről, elektronikus felületen való rögzítéséről. A kulturális statisztikai felületre önállóan adatot feltöltő köz- és szakkönyvtárak, könyvtári szolgáltató helyek esetében (77) ellenőriztük és véglegesítettük a felvitt adatokat.

7. Munkaterven kívüli feladatok teljesítése

A könyvtári rendezvények többsége munkaterven kívüli feladatként jelentkezett, mert a partnerek év közbeni kezdeményezése révén valósult meg. Ugyancsak megtervezhetetlen a nyilvánosságban való részvétel (interjúk, sajtóanyagok készítése), melynek a tárgyévben is szép számmal tettünk eleget, elsődlegesen a menedzsment.

Hasonló ügymenettel zajlanak a pályázati munkák, mivel csak kiírásukat követően dönthetünk az indulásról és a tartalom megtervezéséről.

8. Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

8.1 Létszám és bér-gazdálkodás:

A beszámolás évében a könyvtár létszámkerete év végére 48,5 fő.

Az esedékes személyi juttatás teljes összege 127 981 e Ft-ban realizálódott, a pályázatokból és KSZR-ből finanszírozott többletmunkák kapcsán. A rendelkezésre álló munkaidőkereten kívül nagyon sok külső munkatársakat foglalkoztattunk a KSZR és pályázati programok megvalósítására.

A tárgyév során 3 fő kapott jubileumi jutalmat.

A könyvtár személyi kiadásait 34 102 e Ft járulék terhelte.

8.2 Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2014. évi terv	2014. évi tény	változás %-ban előző (2013.) évhez képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	24 000	40 445	117 % (2013: 34 714)
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel (nem fenntartótól származó bevételek)	9 350	6 365	108 % (2013 : 5 902)
	-ebből beiratkozási díjbevétel (forint)	3 900	3 480	95 % (2013 : 3 654)
	-ebből a késedelmi díjbevétel (forint)	2 000	1 964	1 961
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	171 400	330 690	92 % (2013: 358 551)
	– ebből fenntartói támogatás	52 000	58 769	106 % (2013: 55 417)
	– ebből központi költségvetési támogatás	119 400	256 099	101 % (2013 : 252 392)
	– ebből pályázati támogatás		15 822	31 % (2013 : 50 742)
	– a Pályázati támogatásból EU-támogatás		3 608	11 % (2013 : 32 158)
	Egyéb bevétel összesen		32 383	(2013 :0)
		Bevétel összesen	195 400	403 518
Kiadás	Személyi juttatás	109 847	127 981	100 % (2013 : 127 830)
	Munkaadókat terhelő összes járulék	28 660	34 102	109 % (2013 : 31 357)
	Dologi kiadás	56 893	180 574	96 % (2013 : 188 560)
	Egyéb kiadás (felhalmozási)		5 375	26 % (2013 : 20563)
		Kiadás összesen	195 400	348 032

8.3 Jelentősebb eszközbeszerzések:

Megnevezés	darab	ezer forint
Gépjármű		
ebből személygépkocsi		
Számítógép	33	4085
ebből olvasói		
ebből szerver		
Fénymásoló		
Szkenner	2	46
Storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)	1	4 153
IKR fejlesztés		
egyéb:	7	832
Eszközbeszerzésre fordított összeg összesen (Ft)		9070

8.4 Dologi kiadások

Dologi kiadások	kiadás összege /eFt/
Készletbeszerzés	87 612
Kommunikációs szolgáltatások	9 853
Szolgáltatási kiadások	48 087
Kiküldetések, reklám- és propagandadiadások	1 486
Különféle, befizetési és egyéb dologi kiadások	33 536

9. Partnerség és önkéntesség

Korrekt és szolgálatkész kapcsolatot tartunk fenn oktatási és művelődési intézményekkel, fogyatékkal élők szervezeteivel, nyugdíjas klubokkal és szociális intézményekkel:

- A Savaria Szálló épülete átadásának 100. évfordulója tiszteletére szervezett kiállításához a Savaria Megyei Hatókörű Múzeum gyűjteményét is felhasználtuk, igénybevettük a muzeológusok segítségét. A Híres szombathelyi nők múzeumi kiállításához Gazdag Erzsi hagyatékából dokumentumokat és tárgyakat adtunk át.
- A Göcseji Múzeum sírva jöttél a világra... című kiállításához kölcsönöztük Eber, Paul (1511-1569) 1551-ben kiadott Calendarium historicvm conscriptvm című művét, a Bánffy kalendárium címen közismert unikális dokumentumot.
- Az Ünnepi könyvhét városi megnyitóját és A kortárs irodalom napját az Agora Szombathelyi Kulturális Központtal együttműködésben szerveztük.
- Az őszi Országos Könyvtári Hét keretében szolgáltatásaink népszerűsítése céljából a Family centerrel és az ott működő Lira könyvesbolttal közöttünk megállapodást a bevásárlóközpontban tartott programunk segítésére.

- Az oktatási intézményekkel, óvodákkal, általános és középiskolákkal szoros kapcsolatot áptunk, rendszeresen ajánlottuk figyelmükbe programjainkat, amellyel jelentős számban éltek is.
- A vállalkozói szférából több szponzori támogatást kaptunk rendezvényhez.

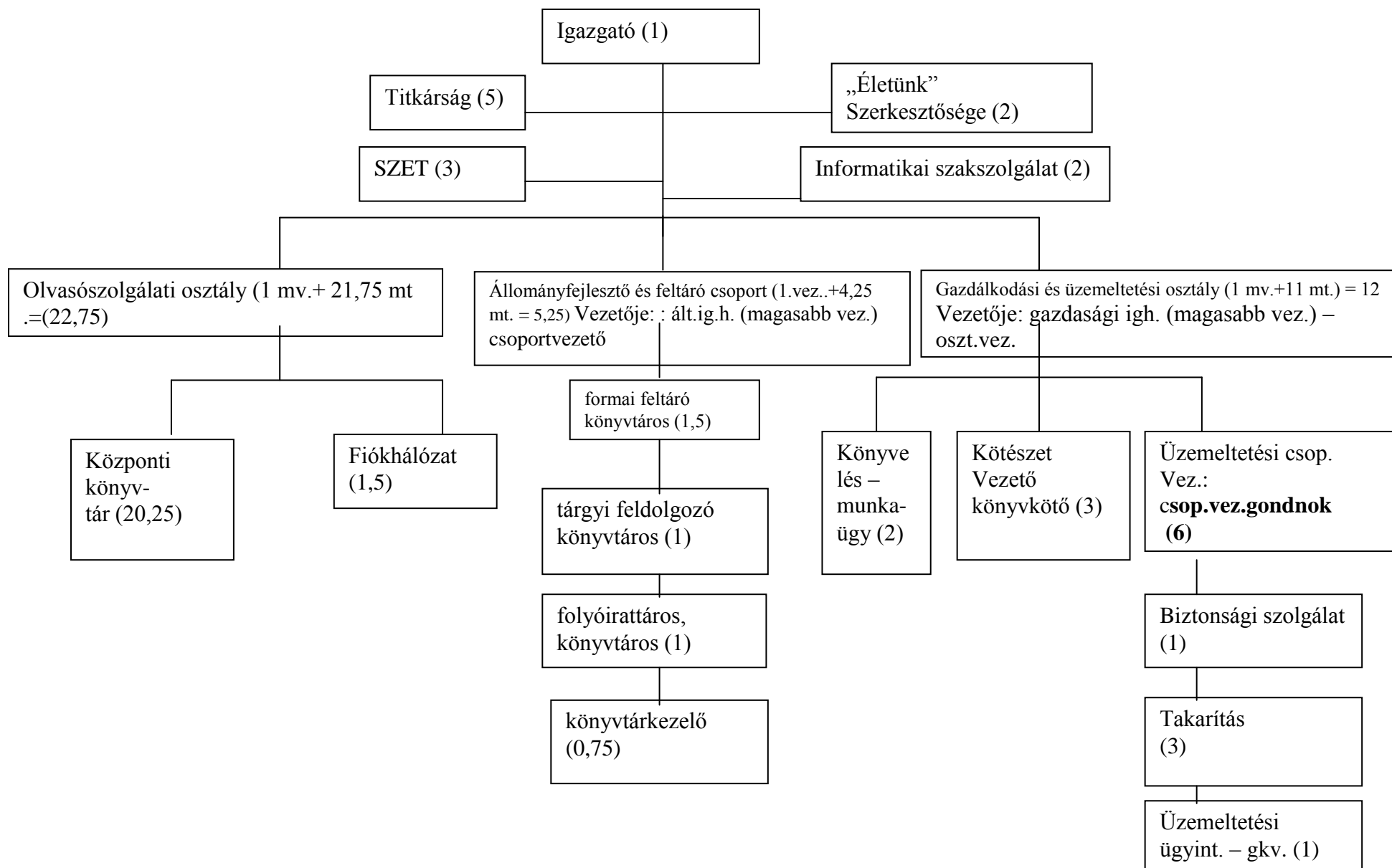
Az iskolai közösségi szolgálat fogadóhelyeként együttműködési megállapodást kötöttünk 12 középiskolával, ahonnan 2014-ben 29 tanulót fogadtunk. Rajtuk kívül 25 fő dolgozott könyvtárunkban önkéntesként.

Szombathely, 2015. február 26.

Nagy Éva
(Intézményvezető)

A Berzsenyi Dániel Könyvtár szervezeti diagramja (46,5 + 2 státusz) – 1. melléklet

**A Berzsényi Dániel Könyvtár szervezeti diagramja - 2. melléklet
Olvasószolgálat**

